

VENDIM
Nr. 77, datë 19.3.2021

**MBI FILLIMIN E PROCEDURËS PËR SHQYRTIMIN E KËRKESËS SË OST SHA,
PËR MIRATIMIN E “RREGULLAVE TË PËRBASHKËTA TË SHLYERJES PËR
SHKËMBIMIN E ENERGJISË, NË PËRPUTHJE ME NENET 50 (3) DHE 51 (1) TË
KOMISIONIT RREGULLATOR TË BASHKIMIT EVROPIAN 2017/2195”**

Në mbështetje të neneve 16, 19 dhe 55, pika 3, të ligjit nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar, dhe të nenit 15, 19 dhe 26, të “Rregullores për organizimin, funksionimin dhe procedurat e ERE-s”, miratuar me vendimin e Bordit të Entit Rregullator të Energjisë (ERE), nr. 96, datë 17.6.2016; Bordi i ERE-s, në mbledhjen e tij të datës 19.3.2021, mbasi shqyrtoi relacionin nr. 37/4 prot., datë 17.3.2021, të Drejtorive Teknike, mbi shqyrtimin e kërkesës së Operatorit të Sistemit të Transmetimit (OST sh.a.) për miratimin e “Rregullave të përbashkëta të shlyerjes për shkëmbimin e energjisë në përputhje me nenet 50 (3) dhe 51 (1) të Komisionit Rregullator të Bashkimit Evropian 2017/2195”,

konstatoi se:

- OST sh.a., përmes shkresës nr. 4957 prot., datë 14.8.2020, ka përcjell pranë ERE për miratim “Rregullat e përbashkëta të shlyerjes për shkëmbimin e energjisë në përputhje me nenet 50 (3) dhe 51 (1) të Komisionit Rregullator të Bashkimit Evropian 2017/2195”, të datës 23 nëntor 2017, i cili krijon një udhëzim për balancimin e energjisë elektrike.

- ERE, përmes shkresës nr. 1054/1 prot., datë 11.9.2020, drejtuar OST sh.a., ndër të tjera ka evidentuar, se përkthimi nga gjuha angleze duhet të rishikohet, si dhe nisur nga situata aktuale dhe e mëparshme të shihet nëse OST sh.a. ka bërë një vlerësim të kostove financiare që do të ketë nga aplikimi i mekanizmit të propozuar. Një kërkesë e tillë është e domosdoshme për vlerësimin e mundësive të mbulimit të kostove që do të vijnë nga ky proces.

- Në vijim të komunikimit, OST sh.a., nëpërmjet shkresës nr. 4957/3 prot., datë 26.10.2020, ka bërë me dije se e ka rishqyrtuar materialin dhe e ka ridërguar në ERE.

- ERE, nëpërmjet shkresës nr. 298 prot., datë 11.2.2021, ka kërkuar nga OST sh.a., të japë informacionin dhe sqarimet përkatëse lidhur me dokumentacionin e paraqitur në mënyrë që të mund të ezauroheshin të gjithë elementet e pa trajtuara nga komunikimi i mëparshëm nëpërmjet shkresës nr. 1054/1 prot., datë 11.9.2020. Ndër të tjera, në këtë shkresë, është kërkuar të qartësohet nga OST sh.a., nëse kërkohet të miratohen vetëm propozimet e OST-ve kontinentale apo kërkohet të miratohet dhe shpjeguesi i dërguar nga OST sh.a., si pjesë e dokumenteve për miratim. Gjithashtu, është kërkuar të shihet mundësia për të kontaktuar me ENTSO-E, nëse kanë kryer ndonjë simulim ose të përcillet në ERE vlerësimi i vetë OST sh.a., lidhur me parashikimet e kostove të mundshme që mund të ketë operatori lidhur me aplikimin e mekanizmit të ri të shlyerjes për shkëmbimin e energjisë së propozuar.

- Lidhur me sa kërkuar nga ERE, me shkresën sipërcituar, OST sh.a., nëpërmjet shkresës nr. 1171/1 prot., datë 22.2.2021, ndër të tjera ka parashtruar si më poshtë vijon:

- Shpjeguesi për propozimin e bërë mbi rregullat e përbashkëta të shlyerjes për shkëmbimin e energjisë, është dokument shoqërues me qëllim dhënien e detajeve të mëtejshme ezauroese, për të gjithë propozimet e OST-ve të Evropës Kontinentale për rregullat e përbashkëta të shlyerjes për shkëmbimin e energjisë, në përputhje me nenet 50(3) dhe 51 (1), të Komisionit Rregullator (BE) 2017/2195, të datës 23 nëntor 2017. Në këto kushte shpjeguesi për propozimet e bëra nuk është pjesë e dokumenteve për miratim.

- Në këtë moment, OST sh.a. nuk disponon ndonjë vlerësim financiar për mekanizmin e propozuar, pasi as grupi i punës i ngritur nga ENTSO-E për implementimin e tij, nuk ka kryer simulime për të parë efektet financiare që mund të ketë çdo OST. Gjithsesi, në përgjigje edhe të kërkesës suaj për të përcjellë kostot e mundshme, sqarojmë se këto kosto do mbulohen nga mekanizmi balancues, pra çdo PPB do paguajë për disbalancat e paqëllimshme të krijuara duke injektuar ose tërhequr energji nga interkonjeksioni. Në vlerësimin tonë dhe në analizë të mekanizmit, mund të ketë kosto të pritshme që duhet t'i mbulojë OST-ja, kjo për faktin që çmimi që do të rezultojë nga zbatueshmëria e rregullave tona të mekanizmit balancues mund të jetë i ndryshëm nga çmimi i shlyerjes për çdo TSO, sipas llogaritjeve të bëra nga qendra koordinative, në përputhje me termat e marrëveshjes. Në këto kushte dhe për sa shprehur me sipër, këto kosto të mundshme do të vlerësohen më qartë gjatë 6 mujorit të parë të aplikimit të kompensimit të devijimeve të paqëllimshme në interkonjeksion, që nuk do të jenë më në natyrë, por palët (TSO-të) do të kompensojnë njëra - tjetrën financiarisht.

- “Rregullat e përbashkëta të shlyerjes për shkëmbimin e energjisë në përputhje me nenet 50 (3) dhe 51 (1), të Komisionit Rregullator të Bashkimit Evropian 2017/2195”, të datës 23 nëntor 2017, përbëhen nga:

1. Të gjitha propozimet e TSO-ve Kontinentale Evropiane për rregullat e shlyerjeve të përbashkëta, për të gjitha shkëmbimet e energjisë të pa qëllimshme, në përputhje me nenin 51 (1), të rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195, të 23 nëntorit 2017, për krijimin e një udhëzuesi mbi balancimin e energjisë elektrike.

Ky dokument është një propozim i përbashkët i zhvilluar nga të gjithë Operatorët e Sistemit të Transmisionit në zonën sinkronike të Evropës Kontinentale, në lidhje me zhvillimin e rregullave të përbashkëta të shlyerjes për të gjitha shkëmbimet e energjisë së paqëllimshme, në përputhje me nenin 51 (1), të rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195, të 23 nëntorit 2017, për krijimin e një udhëzuesi mbi balancimin e energjisë elektrike.

2. Të gjitha propozimet e TSO-ve Kontinentale Evropiane, për rregullat e shlyerjeve të përbashkëta për shkëmbimet e qëllimshme të energjisë si rezultat i procesit të kontrollit të frekuencave dhe periudhës së ndryshimit (rritje/ulje), në përputhje me nenin 50 (3), të rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195, të 23 nëntorit 2017, për krijimin e një udhëzuesi mbi balancimin e energjisë elektrike.

Ky dokument gjithashtu është një propozim i përbashkët i zhvilluar nga të gjithë Operatorët e Sistemit të Transmisionit në zonën sinkronike të Evropës Kontinentale, në lidhje me zhvillimin e rregullave të përbashkëta të shlyerjes për të gjitha shkëmbimet e qëllimshme të energjisë si rezultat i procesit të kontrollit të frekuencës dhe periudhës së ndryshimit (rritje/ulje), në përputhje me nenin 50 (3), të rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195, të 23 nëntorit 2017, për krijimin e një udhëzuesi mbi balancimin e energjisë elektrike. Ky mekanizëm do të përdoret si një mekanizëm i përbashkët i shlyerjes së devijimeve për Evropën Kontinentale për shkëmbimet e qëllimshme të energjisë si rezultat i procesit të kontrollit të frekuencës dhe periudhës së ndryshimit (rritje/ulje).

- Ligji nr. 43/2015, “Për sektorin e energjisë elektrike”, i ndryshuar, në nenin 55, pika 3 përcakton se: “Operatori i Sistemit të Transmetimit shkëmben ose ndan shërbimet e balancimit me operatorët e sistemit të transmetimit të shteteve fqinje për rregullimin e frekuencës brenda rrjetit, në përputhje me marrëveshjet operationale ndërmjet operatorëve të sistemit të transmetimit të rajonit dhe parashikimeve të këtij ligji për promovimin e bashkëpunimit rajonal”.

- Duke marrë në konsideratë detyrimet që OST sh.a. ka si palë e ENTSO-E, si dhe faktin që ky mekanizëm i propozuar është një mekanizëm që është dakordësuar nga gjithë OST-të në Evropën Kontinentale, anëtare të ENTSO-E, për rrjedhojë nuk mund të ndryshojë pasi është mekanizëm i përbashkët që afekton gjithë OST-të anëtare të ENTSO-E.

- Rregullat e përbashkëta të shlyerjes për shkëmbimin e energjisë, në përputhje me nenet 50 (3) dhe 51 (1), të Komisionit Rregullator të Bashkimit Evropian 2017/2195, priten të aplikohen nga OST-të e Evropës kontinentale, anëtare të ENTSO-E, që nga data 1 qershor 2021.

Për gjithë sa më sipër cituar, Bordi i ERE-s

VENDOSI:

1. Fillimin e procedurës për miratimin e “Rregullave të përbashkëta të shlyerjes për shkëmbimin e energjisë, në përputhje me nenet 50 (3) dhe 51 (1), të Komisionit Rregullator të Bashkimit Evropian 2017/2195”, të përberë nga:

I. Të gjitha propozimet e TSO-ve kontinentale Evropiane, për rregullat e shlyerjeve të përbashkëta, për të gjitha shkëmbimet e energjisë të pa qëllimshme, në përputhje me nenin 51 (1), të rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195, të 23 nëntorit 2017, për krijimin e një udhëzuesi mbi balancimin e energjisë elektrike.

II. Të gjitha propozimet e TSO-ve kontinentale Evropiane, për rregullat e shlyerjeve të përbashkëta për shkëmbimet e qëllimshme të energjisë si rezultat i procesit të kontrollit të frekuencave dhe periudhës së ndryshimit (rritje/ulje), në përputhje me nenin 50 (3), të rregullores së Komisionit (BE) 2017/2195, të 23 nëntorit 2017, për krijimin e një udhëzuesi mbi balancimin e energjisë elektrike.

2. Drejtoria Juridike dhe Zgjidhjes së Mosmarrëveshjeve të njoftojë OST sh.a., dhe palët e interesit për vendimin e Bordit të ERE-s.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

Për këtë vendim mund të kërkohet rishikim brenda 7 ditëve kalendarike, si dhe mund të bëhet ankim në Gjykatën Administrative Tiranë, brenda 30 ditëve kalendarike nga dita e publikimit në Fletoren Zyrtare.

Ky vendim botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYETAR
Petrit Ahmeti